

JAVNAÐARSTØÐAN Í GRØN- LANDSMALINUM

»Løgmaður greiddi frá úrslitum, sum viðvíkjandi Vesturgrønlandi var eftir umstøðum góðtækandi frá føroyskari síðu. Tað skuldi kortini ikki misskiljast, sum at vit vóru komnir á mál. Føroyinga principiella støða hevur verið og er, at vit sum ríkisborgarar eiga at hava sama rætt í Grønlandi sum grønlandingar í Føroyum og aðrar staðir í ríkinum.«

Hetta er brot úr teirri frágreiðing, ið Grønlandsnevndin gav ríkisstjórnini aftan á samráðingarnar við grønlandska landsráðið.

Úrslit sendinevndarinnar er fullkomuliga í samljóð við stevnu javnaðarflokksins, harjást hesir somu aðalfáttrir í Grønlandsmálinum eru skrásettir.

Tá ið nú mótstøðumenn kasta javnaðarmonnum fyri at hava selt rættindi í Grønlandi, so er tað, ið vit her hava nevnt, besta prógv um, hvussu ósannir og veseligir teir eru í teirra andstöðu móti tí sitandi landsstýri.

At fleiri nýggjar havnar og viðari veiduræsur eru vunnar, at allar treytir um avreiðing til Grønlandshandlin eru avtiknar, og at skrásett er í nýggja skipanini at fiskiríkið Grønlands á besta hátt verður atkomuligt til vinnu hjá grønlandingum, føroyingum og øðrum danskum ríkisborgarum, er ein óreingjuligur verunleiki.

Hetta er størsta framstig, ið higartil er vundið á leiðini at vinna føroyingum javnbjóðis rætt við grønlandingar at troy-

ta havsins ríkið og á grønlandskum fiski-leiðunum.

Her er almikið vundið og ikki ein snøkil seldur!

Teir, ið áður hava rátt fyri borgum, hava ikki rætt hondina frá síðuni at vinna okkum viðari vinnuræsur í Grønlandi, men nú er skotil settur á, so tað munar.

alt tað gjaldoyra, við sjálvir vinna, at keypa vóru beinleiðis úr teimum londunum, ið vit annars hava samhandil við. Trýtur okkum gjaldoyra kunnu vit fáa uppiskoyti frá danska tjóðarbankanum.

Vit hava allan rætt at keypa uttanum øll vörudýrkandi dansk millumlið; men Jógvan á Dul kennir ivaleyst, hvussu stórsølumenn við teirra agentaóvesin hava samantvinnað eitt handils-spinnuvev, ið okurdýrkar allar vörur, hvørjum landið tær enn verða keyptar frá.

Vit taka uppáftur, at tað eru eini grov ósannindi, tá ið sagt verður, at vit stýrsliga eru tvingaðir at keypa ovurdýrar vörur úr Danmark, heldur enn at keypa tær úr upprunalondunum.

Flúgvandi tallerkar.

Føroyatíðindie sigur frá, at fólk á Tvøroyri hava verið vör við lýsandi kúlur — flúgvandi tallerkar — á náttarhiminum. Formaðurin fyri danska rúmdarkanningarfelagnum, lærarin Wm. Kjørboe, sigur um hetta evnið:

»...Tey síðstu 3500 árinu hevur jörðin verið undir umsjón av menniskjum frá øðrum planetum, og vitjanir av rúmdarskipum frá m. a. Venus, Mars og Saturn hava hesi seinastu árinu ikki verið sjáldsamar, óivað tí, at menn hiðani nú eru komnir so væl áleiðis við at gera ferðir til aðrar planetir. Menniskju frá øðrum planetum ganga møguliga í lotuni sum nýsjarar í millum okkum, klødd á sama hátt og talandi sama mál, sum fólkini í teimum londunum, har tey eru stódd.

Viðari nevnr hann dømi um slík rúmdarskip, ið fólk hava sær. Fyrsta skrivliga frágreiðing um sødd rúmdarskip er Egyptalandi umleið ár 1500 fyri Kr.

Bara í Danmark hevur áðurnevnda rúmdarfelag síðan 1947 fingið millum 4 og 500 frágreiðingar um rúmdarskip ella lagnar sjónir á himinum.

»Vörur, sum vit kunnu keypa frá upprunalondum, verða vit tvingaðir til at keypa frá Danmark til 10, 20, 25 pst. dýrari.«

Hetta hava fólkaflakks- og tjóðveldismenn ikki einans skrivað í bløðum teirra; men hetta hava somu menn borið fram á politiskum fundum kring um landið.

Tá Jógvan á Dul spyr blaðstjóra Sosialsins, um tað er rætt, at omanfyri nevnda er »Ein ljót insinuation! Ein grov ósannindi«, so hava vit veruliga einki at leggja aftrat hesum.

Vit hava í dag heimsins bestu peningaskipan og kunnu í fyrsta lagi nýta

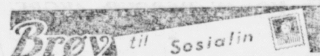
Bløð andstöðuflokkanna tala dagliga um sølu, avreiðing, svik og annað hesum likt í sambandi við ta skipan, ið fekt í lag aftaná samráðingar við ríkisstýrið og grønlandska landsráðið.

Vit skulu her endurprentað tvey smá brot úr frágreiðingini frá samráðingarnevndini. Hesi lýsa til fulnar stöðu nevndarintar.

»Frá føroyskari síðu var sagt, at um so var, at føroyingar bara fingið loyvi at reka útróður 5, 10 ella 15 ár og so vóru úthýstir í Grønlandi, var betri at lata málið falla og taka nosið beinanvegin við at leita eftir nýggjum fiskileiðum og fáa sær tey neyðturvilugu nýggju skipini, ið kunnu gera føroyingar forar fyri at troyta øll hæv.«

Støða sendinevndarinnar viðv. Eysturgrønlandi var ikki minni greið. Um hetta verður m. a. sagt í frágreiðingini:

»Føroyingar, tá teir nú fóru at gera seg til at veida við Eysturgrønland, høvdu tað avgjördu fatan, at tað bara vóru búplássini Angmagsalik og Scoresbysund, sum útróðramenn ikki kunnu nýta, og frá føroyskari síðu kundi tað ikki undir nokrum umstøðum vera góðtikið eitt stongt øki uppá 540 fjórðingar.....«

Logið ljóðar tað.

Henda seinasta samanrenningin millum Erl. Patursson og reiðarafelagið Jjóðar óhugnalig og fellur øllum fiskimonn-um fyri bróstið.

Hvussu kunnu Erl. Patursson og E. Kjølbro knappliga finna saman at mót-mæla og illgita størstu framstig, ið higar

REINSARÍÐ Í TÓRSGØTU

REINSAR ENN SUM AÐUR

— SKJÓTT REINSAD

OG VÆL REINSAD

THORSHAVNS DAMPRENSERI

Tlf. 1663.

HAVNAR ARBEIÐSMANNAFELAG

heldur ársaðalfund í losjuni tann 19. desember 1959 kl. 19.

DAGSSKRÁ:

1. gr. 25 í lógini
2. lógarbroytan
3. Ymist.

NEVNDIN

til eru vunnin fiskimonnur til frama yviri í Grønlandi?

Er her talan um ein rossahandil, kanska hin daprasta í áralanga stríði fiskimanna fyri betri lonar- og livilíkindum?

At tjóðveldismenn og fólkaflakksmenn eru til reiðar at offra alt, tá tað reður um at illgita og forkoma javnaðarlandsstýrinum, er tað eingin, ið ivast í; men fiskimenn eiga at vera ansir, tí fyri teirra viðkomandi, ið hugsast kann, og vit hava bara ilt í væntu.

Skulu vit — fyri at hesir harrar kunnu hava fritt spel móti javnaðarlandsstýrinum — leinkjast til vánaligar sáttmálar, ofta vánalig arbeiðslíkindi og ringa løn?

Hvussu hesin rossahandil er kominn í lag er ov tíðliga at siga enn, men lógin, ja, óhugnaliga lógin man hann týkjast øllum fiskimonnunum.

Grønlandsmenn.

Mangt og hvat

Tveir kendir russiskir visindamenn hava sagt frá, at longu seinast í hesum árinum fara 2 menn at sveima kring um jarðaknottin í drabantum. 4 vikur seinri er ætlanin at senda 2 menn út í rúmdina, har teir skulu gera 2 ferðir kring um mánan við sjónvarpstólum til myndarupptøkur og síðan halda leiðina aftur móti jörðini. Í mars ella apríl, meðan Eisenhower er staddur í Ruslandi, verða teir at senda 2 menn og 2 kvinnur uppá mánan. Teir hava vónir um, at tað fer at eydnast teimum at fáa tey livandi aftur til jarðar í september ella oktober komandi ár.

★

LENIN um kommunistisku barnasjúkurnar:

»Vit mugu inn í fakfelagini, vit mugu verða í teimum og reka kommunistiska agitation fyrri einhvønn kostnað. Vit mugu vera til reiðar at offra alt, og um tað er neyðugt at mótta svik við svik, heistagerðum við heistagerðum, ólóglegari framferð við ólóglegari framferð, bygn við at tuga burtur sannleikan.«

★

HANDILSTENN. Nú á døgum verða handilstenn gjordar úr besta tilfari, og eru tær bæði handligar og nýtiligar. Tær fyrstu handilstenninar vórðu gjordar úr træ, men vóru sera óskapligar at hava í muninum og slitust skjótt. Ein hin fyrsti, ið fekk sær jarntenn, var amerikanski forsetin George Washington; men hesar tenn vóru skjótar fyri rusti. Hvørja ferð hann drakk vatn, noyddist hann at taka jarntenninar út og í staðin fyri nýta einar, ið gjordar vóru úr beini.

Fyri 50 árum síðan doyði enski parlamentslimurin Henry Labouchere. Eftir hann lógu 120 handilstenn úr ymiskum tilfari.

BETRI LANDALÆRUR. Felagið Nord-en hevur fingið í lag, at sett verður ein

Føroya Skipara- og Navigator felag

Tá tað ikki viðræði at koma til Havnar til aðalfundin hin 20. í hesum, og hann tí ikki gjordist viðtøkuförur, er ársaðalfundurin tí av nýggj um settur at verða týsdagin hin 1. december kl. 19 í losjuni. Dagsskráin er hin sama.

Nevndin.

VALDEMAR LUTZEN

Telf. 1020 Thorshavn

nevnd at retta allar landalærur, ið koma út í Norðanlondum, henda nevndin er farin til arbeiðis. Skjótt varð ásaðnað, at brekini í landalærnum vóru rettuliga stór.

★

Óngar misháttar kvinnur eru til. Bara slíkar, ið ikki duga at gera seg upp.

★

Hann hevði fingið starv á vatnverkinum og spurdi, hvat lonin var. Formaðurin: 200 kr. um vikuni og so nógv vatn at drekka, sum tú vilt.

Hin prúða konan: Hatta er frekasti bilstjóri, eg havi møtt. Hann var tætt við at koyra meg yvir, og veitst tú, hvat hann svaraði mær, tá eg spurdi hann, um hann ikki kundi koyra øðrumegin við meg.

Vinkonan: Nei.

Hin: Jú, at hann ikki visti, um hann hevði nóg mikið av bensini.

★

Litli Petur situr og lesur um trol og huldulíki og hevur stungið fingrarnar í oyruni, tá mammann kemur inn og spyr hann, hvi hann situr so.

— Tí, svarar Petur, tað sum eg lesi, er so ógilligt, at eg tori ikki at hoyra tað.